

discrimination, ensure access to essential services, and provide assistance and support to those in need.

Furthermore, accountability mechanisms, such as domestic and international tribunals, are essential for ensuring compliance with legal guarantees and holding perpetrators accountable for violations of the rights of vulnerable groups during armed conflicts. Justice and redress for victims are integral components of the legal framework aimed at preventing impunity and promoting respect for human rights in times of war.

In conclusion, legal guarantees for vulnerable groups during military conflicts are essential to uphold the principles of humanity, dignity, and justice. By adhering to international humanitarian law, respecting human rights treaties, enacting domestic legislation, and ensuring accountability for violations, states can fulfill their obligations to protect the most vulnerable members of society amidst the horrors of war.

1. Camins E. Casting a Legal Safety Net: A Human Security Approach to Assisting Families Following Armed Conflict. *Israel Law Review*. 2022. Vol. 55. Issue 3. P. 215–247.

2. Gorinov P., Mereniuk K. Military law in Ukraine: future prospects for development. *Futurity Economics&Law*. 2022 P. 18–27.

3. Izarova I. Protection of Rights of Internally Displaced Persons amid Military Aggression in Ukraine. *The Age of Human Rights Journal*. 2023. P. 711–741.

4. Nampewo Z., Mike J. H., Wolff J. Respecting, protecting and fulfilling the human right to health. *International Journal for Equity in Health*. 2022. P. 1–13.

УДК 341.232

DOI: 10.31733/15-03-2024/1/343-345

Тетяна ЮРЧУК

слухач магістратури факультету № 3

Наталія ГРІДІНА

старший викладач кафедри
поліцейської діяльності та публічного
адміністрування факультету № 3
Харківського національного
університету внутрішніх справ,
доктор філософії

РОЛЬ УКРАЇНИ У СПІВПРАЦІ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ

Міжнародна безпека є запорукою глобального самозбереження та розвитку. Суб'єкти міжнародної безпеки – міжнародні організації, метою яких є забезпечення дотримання безпеки. Вони займаються широким спектром питань безпеки, включаючи контроль над озброєнням, попередження конфліктів, забезпечення прав і свобод людини і громадянина [1].

Сьогодні для України важлива співпраця, підтримка та посередництво міжнародних організацій у врегулюванні воєнного конфлікту. Першість у порядку розв'язання збройних конфліктів в Україні належить Організації Об'єднаних Націй (далі – ООН) – головній міжурядовій міжнародній організації, яка підтримує мир і безпеку у всьому світі [1].

Міжнародна організація – об'єднання трьох або більше незалежних держав, їхніх урядів, інших міжурядових організацій, спрямоване на вирішення певних спільних питань чи організацію проєктів. Міжнародні організації виступають як платформа для співпраці між державами в різних галузях, таких як економіка, наука та культура. Це може сприяти поліпшенню життя людей та збільшенню довіри між націями [2, с. 152].

Україна відіграє важливу роль у співпраці з міжнародними організаціями для вирішення військових конфліктів, зокрема з ООН, Організацією з безпеки і співробітництва в Європі (далі – ОБСЄ) та Європейським союзом (далі – ЄС). Наша держава активно співпрацює з цими організаціями, надаючи інформацію про ситуацію на окупованих

територіях та просуваючи ініціативи щодо врегулювання конфлікту на Донбасі. Також Україна бере участь у миротворчих місіях ООН та інших форматах міжнародної співпраці для забезпечення миру та безпеки в регіоні.

Співробітництво з ЄС у сфері безпеки і оборони є важливою складовою загального інтеграційного курсу України, враховуючи до того ж, що з 11 державами – членами організації укладено контракти на постачання зброї. В Угоді про асоціацію передбачено конвергенцію у сфері зовнішньої і безпекової політики, зокрема співробітництво у сфері роззброєння, нерозповсюдження, контролю над озброєннями та експортом зброї, а також поліпшення взаємовигідного діалогу у космічній сфері. Військово-технічне співробітництво охоплює питання, пов'язані з удосконаленням військових спроможностей, зокрема питання технічного характеру. У межах Робочого плану співробітництва Збройних Сил України та Секретаріату Ради ЄС вирішуються насамперед питання військово-політичного діалогу, залучення сил та засобів ЗСУ до операцій з урегулювання криз під проводом ЄС та бойових тактичних груп ЄС, можливості проведення в Україні курсу Спільної політики безпеки і оборони ЄС [6].

Весь період боїв у зоні АТО, а пізніше ООС Рада Безпеки ООН демонструвала такий самий рівень ефективності – будь-які спроби цього органу сприяти урегулюванню військового конфлікту на території України блокувалися росією. Водночас РФ, навіть після початку повномасштабної військової агресії, геноциду українців, погроз всьому світу ядерною війною та визнання багатьма країнами росії як країни-терориста, станом на 2022 р. все ще залишається членом ООН. Нездатність ООН навіть виключити росію зі складу країн – постійних членів вказує на надмірну бюрократизацію цієї організації та її неефективність у попередженні та врегулюванні конфліктів.

Вирішення військових конфліктів зазвичай вимагає комплексного підходу, в якому беруть участь різні міжнародні організації. Цей процес може включати дипломатичні переговори під егідою ООН або ОБСЄ, розміщення миротворчих місій та відправлення гуманітарної допомоги через Червоний Хрест або ЮНІСЕФ. Також можуть брати участь регіональні організації, наприклад, Європейський Союз. Крім того, нерідко використовується дипломатія та співпраця з країнами-посередниками для досягнення мирного врегулювання конфлікту.

Нормативно-правова база співпраці України з міжнародними організаціями включає різноманітні угоди, договори та декларації. Наприклад: Угода про партнерство та співробітництво між Україною та Європейським Союзом. Угода про співробітництво та партнерство між Україною та НАТО.

У зв'язку із введенням в Україні воєнного стану тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану, можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини і громадянина, передбачені статтями 30–34, 38, 39, 41–44, 53 Конституції України, а також вводяться тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб в межах та обсязі, що необхідні для забезпечення можливості запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, які передбачені частиною першою статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» [4].

З 24 лютого 2022 р., з початком повномасштабного вторгнення в Україну, Товариство Червоного Хреста України оперативно мобілізувало всі сили та ресурси й розпочало надавати допомогу постраждалому населенню. Волонтери і співробітники Товариства Червоного Хреста України майже цілодобово працюють в різних куточках України. Вони доставляють гуманітарну допомогу тим, хто її потребує, популяризують знання з першої допомоги й мінної небезпеки, надають психосоціальну підтримку. Загони швидкого реагування виїжджають на місця руйнувань житлових будинків разом із ДСНС України, евакуюють людей та транспортують маломобільних осіб із гарячих точок, чергують на залізничних вокзалах і пунктах перетину кордону. Мобільні медичні бригади Товариства Червоного Хреста України здійснюють виїзди у найвіддаленіші населені пункти, де надають медичну допомогу всім потребуючим. Соціальні помічники допомагають у домогосподарстві, підтримують та доглядають за самотніми людьми літнього віку. Впроваджуються проекти з психічної та фізичної реабілітації людей, які постраждали від війни. Місцеві осередки Товариства Червоного Хреста України облаштовують місця для людей, які були вимушені покинути власні домівки, та

забезпечують їх найнеобхіднішим [3].

Багато міжнародних організацій, із якими співпрацює Україна, створено країнами Європи. Найвідоміші з них – Європейський Союз, Рада Європи, ОБСЄ. Загалом Україна співпрацює з двадцятьма чотирма організаціями Європи і має з ними 221 міжнародний документ. З міжнародними організаціями країн Європи Україна найтісніше співпрацює у сфері захисту прав людини; економіки й торгівлі, інформаційної політики, культури і спорту; правоохоронної системи та безпеки [5].

Можна дійти висновку, що Україна також співпрацює з міжнародними організаціями в галузі врегулювання військових конфліктів шляхом участі в різних ініціативах та програмах, спрямованих на забезпечення миру та безпеки. Зокрема, українські військові фахівці беруть участь у тренуваннях та обміні досвідом із партнерами з інших країн, що дозволяє вдосконалити їхні навички у сфері миротворчості та врегулювання конфліктів.

1. Роль Ради Безпеки ООН у підтримці міжнародного миру та безпеки в сучасному світі та оцінка її ефективності на прикладі України. *CENSS*. URL : <https://censs.org/rol-rady-bezpeky-oon-u-pidtrymsi-mizhnarodnoho-miru-ta-bezpeky-v-suchasnomu-sviti-ta-otsinka-yiyi-efektyvnosti-na-prykladi-ukrayiny/>.

2. Мельник В. І., Єременко С. А., Пруський А. В., Скоробагатько Т. М. Ефективність міжнародних організацій у врегулюванні військових конфліктів та забезпеченні миру. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Дніпро, 17 бер. 2023 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. С. 152–154.

3. Реагування на війну в Україні. *Національний комітет Товариства Червоного Хреста України*. URL : <https://redcross.org.ua/response-to-war-in-ukraine/>.

4. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12 травня 2015 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

5. Доронцева Є. Між радянським минулим та європейською інтеграцією: огляд співпраці України з міжнародними організаціями та спільнотами держав. *Вокс Україна*. URL : <https://voxukraine.org/mizh-radyanskum-mynulym-ta-ye-vropejskoyu-integratsiyeyu-oglyad-spivpratsi-ukrayiny-z-mizhnarodnymu-organizatsiyamy-ta-spilnotamy-derzhav>.

6. Міністерство оборони України. URL : <http://www.mil.gov.ua>.